

03 Vooruitgangdenken en secularisatie

Inleider: Dr. Stijn Latré (Antwerpen)

Eerste avond: *Max Weber, Karl Löwith en Hans Blumenberg over de wortels van de moderne cultuur.*

De vooruitgangsidee geldt als één van de belangrijkste motoren van het kapitalisme. Waar liggen echter de wortels van dit vooruitgangdenken? In deze lezing analyseren we met de Joodse filosoof Karl Löwith de Griekse, christelijke en moderne opvatting van de geschiedenis. Löwith noemt de moderniteit een bastaardkind van het christendom, en de vooruitgangsidee een illegitieme secularisering van de christelijke hoop. We bespreken de belangrijkste filosofische tegenstander van Löwiths ideeën, Hans Blumenberg. We besteden ook aandacht aan het denken van Max Weber, die in de protestantse ethiek de fundamenten ziet voor het kapitalistische systeem.

Literatuur:

Het eerste, inleidende hoofdstuk van mijn hand uit

Stijn Latré, Guido Vanheeswijck (red.), *Radicale secularisatie? Tien hedendaagse filosofen over religie en moderniteit*. Kalmthout : Pelckmans, 2013.-216p. ISBN 978-90-289-6818-9.

Tweede avond: *Marcel Gauchet over het einde van de religie.*

In *Le désenchantement du monde* beschrijft de Franse politieke filosoof en socioloog Marcel Gauchet hoe de verhouding tussen religie en politiek doorheen de tijd wezenlijk veranderde. Een op heteronomie gebaseerd samenlevingsmodel maakte geleidelijk plaats voor het autonomiedenken van de verlichting. Vandaag berust democratie op de wezenlijke gedachte dat we als mens zelf onze geschiedenis maken. Waar religie ooit het menselijke samenleven structureerde, lijkt ‘het religieuze’ uit onze tijd verdwenen te zijn. Of toch weer niet? Aan de hand van het genoemde werk van Gauchet schetsen we zowel zijn historische verhaal van de verhouding tussen religie en politiek, als zijn visie op die verhouding vandaag.

Literatuur:

Het hoofdstuk over Gauchet van prof. André Cloots in *Radicale secularisatie? Tien hedendaagse filosofen over religie en moderniteit*. Kalmthout : Pelckmans, 2013.-216p. ISBN 978-90-289-6818-9.

Verder ook:

Cloots André, Latré Stijn, Vanheeswijck Guido, “De toekomst van het christelijk verleden : Marcel Gauchet versus Charles Taylor over de essentie en de evolutie van religie”.

In: *Tijdschrift voor filosofie en theologie*. Isbn 1783-1377-73(2012), p. 143-167

Laté Stijn, “Religie en evolutie: Robert Bellah en Marcel Gauchet over de ontwikkeling van de eerste religie tot en met de periode van de axiale religie”. In: *Tijdschrift voor filosofie*. Isbn 0040-750X-75(2013),p. 773-792

Stijn Latré (1978) behaalde zijn doctoraat aan de KULeuven in 2008 met een proefschrift over de filosofie van Charles Taylor. Hij is momenteel als docent Levensbeschouwing verbonden aan het Centrum Pieter Gillis van de Universiteit Antwerpen. Zijn onderzoek concentreert zich voornamelijk op secularisatietheorie, meer bepaald bij auteurs als Bellah, Gauchet, Girard en Taylor.

Aantal avonden 2
Plaats Fontys Sporthogeschool, Theo Koomenlaan 3, 5644 HZ Eindhoven
Tijd 19.30- 21.30 uur
Datum 24 november en 1 december 2015
Kosten €15,00